

Viser til Kulturdepartementets høringsbrev av 13.03.2012 om endringer i lov om folkebibliotek.

Tilsvar på høring:

Bibliotekene i Orkdalsregionen har kommet til en felles uttalelse som tilsvar på høringen om endring i lov om folkebibliotek. Orkdalsregionen er i denne sammenheng bibliotekene, representert ved biblioteksjefene i Meldal, Orkdal, Skaun, Hemne, Hitra, Frøya, Agdenes og Snillfjord.

I tilsvaret er ikke dagens lovtekst tatt inn, men kun endringsforslagene.

Kapittel I. Folkebibliotekenes formål og virksomhet.

§1. Målsetting.

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom *aktiv formidling* og ved å stille bøker og *andre medier* gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

Folkebibliotekene skal være en møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.

Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent.

Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem.

Bibliotekene i Orkdalsregionen er enig i endringene som er foreslått. Vi ser det som viktig at presiseringene i lovteksten blir tatt inn, og at loven følger opp Stortingsmelding nr. 23 om bibliotek.

§2. Lovens virkeområde.

Loven gjelder for den offentlige folkebibliotekvirksomheten, herunder de lokale folkebibliotekene som kommunen har ansvaret for (lovens kap. II), *fylkeskommunens bibliotekoppgaver* (lovens kap. III), og *særlige bibliotekformål* som staten har ansvaret for (lovens kap. IV).

Folkebibliotekvirksomheten *omfatter bibliotektenester for alle* som har spesielle vansker med å bruke biblioteket.

Bibliotekene i Orkdalsregionen er enig i den nye presiseringa i lovteksten.

§3. Lånesamarbeid, registrering m.v.

Bibliotekene skal følge felles regler om lånesamarbeid og registrering, og for innlevering av statistikk. Departementet kan gi nærmere forskrifter.

Bibliotekene i Orkdalsregionen har ingen merknad til ny lovtekst.

Kapittel II. Kommunale folkebibliotek.

§4. Generelt.

Til formål nevnt i kapittel I skal alle kommuner ha et folkebibliotek.

Folkebiblioteket kan drives av kommunen alene, eller i helt eller delvis driftsfellesskap med annen kommune, fylkeskommunen eller statlig institusjon.

Kommunen fastsetter reglement for folkebiblioteket.

Bibliotekene i Orkdalsregionen har ingen merknad til ny lovtekst.

§5 Personale

Alternativ 1

Kompetanse

Alle kommuner skal ha fagutdannet biblioteksjef.

Departementet gir nærmere forskrifter om kvalifikasjonskrav.

Alternativ 2

Personell

Alle kommuner skal ha biblioteksjef.

Departementet gir nærmere forskrifter om funksjonskrav knyttet til biblioteksjefstillingen.

Bibliotekene i Orkdalsregionen er i utgangspunktet enig i alternativ 1, som går ut på at alle kommuner skal ha fagutdannet biblioteksjef.

Likevel ønsker vi å presisere at muligheten til dispensasjon fra kravet om fagutdanning som ligger i dagens lovtekst er god. Bakgrunnen for dette ser vi godt i vår egen region med til dels små kommuner, små biblioteksjefstillinger og i tillegg stor avstand mellom bibliotekene. Det er også stor forskjell på driftsbudsjettene de forskjellige kommuner gir sine bibliotek. Vi ser at med dagens lovtekst med mulighet for dispensasjon, og i tillegg muligheten til å inngå forpliktende samarbeid i små og større grupper eller regioner, kan den bibliotekfaglige kompetansen hos bibliotekene styrkes og utvikles. Biblioteket er i stadig utvikling og fornying, og ny kompetanse på mange ulike områder kreves. Muligheten til regionalt samarbeid brukes av bibliotekene allerede i dag, og bibliotekene er gode på samarbeid.

Hvis ny lovtekst blir alternativ 1, at alle kommuner skal ha fagutdannet biblioteksjef, mener vi at det må sees på bibliotekutdanninga og alternativer til å få fagutdanning. Slik det er i dag med utdanningsmulighet kun som heltidsstudent enten ved Høgskolen i Oslo og Akershus (bachelorstudium i bibliotek- og informasjonsvitenskap) eller Universitetet i Tromsø (Dokumentasjonsvitenskap – bachelor) vil det være få som prioriterer å ta høyere utdanning for å bli ansatt i deltidsstilling som biblioteksjef i en liten kommune. Utdanninga som kreves for å kunne arbeide i bibliotek er bred, og det kreves gode datakunnskaper. Vi ser et paradoks i det at mye av utdannelsen handler om dokumentasjon, informasjonshenting og gjenfinning på nett, mens utdannelsen i dette kun foregår ved tilstedeværelse ved høgskole eller universitet.

Bibliotekene i Orkdalsregionen ønsker at staten og Nasjonalbiblioteket ser på muligheten for utredning av andre måter å få kvalifisert personale i bibliotekene. I dag kan veldig mange utdannelser taes som deltidsstudium på nett, og desentraliserte studier gjennom den godt utbygde ordningen med studiesenter.

Kapittel III. Fylkeskommunens bibliotekoppgaver.

§ 6 Generelt

Fylkeskommunen skal ivareta regionale bibliotekoppgaver og regional bibliotekutvikling, herunder gi råd til lokale myndigheter, yte bibliotekfaglig veiledning og assistanse, og arrangere møter og kurs om bibliotekspørsmål.

Fylkeskommunen kan opprette avtaler om felles bibliotekdrift og lånesamarbeid med en eller flere kommuner.

Bibliotekene i Orkdalsregionen har ingen merknad til ny lovtekst.

§ 7 Kompetanse

Fylkeskommunen skal ha bibliotekfaglig kompetanse på ledernivå til å gjennomføre fylkeskommunale bibliotekoppgaver. Departementet gir nærmere forskrifter om kvalifikasjonskrav.

Bibliotekene i Orkdalsregionen har ingen merknad til ny lovtekst.

Kapittel IV. Statlige oppgaver.

§8 Statlige bibliotekoppgaver

Departementet eller den departementet bestemmer, ivaretar statlige bibliotekoppgaver etter denne lov.

Bibliotekene i Orkdalsregionen har ingen merknad til ny lovtekst.

§ 9. Særlige bibliotekformål

Statlige oppgaver omfatter bibliotekformål som ikke naturlig hører inn under den enkelte kommunes ansvarsområde, eller som er av særlig betydning for opprettholdelse av et nasjonalt biblioteksystem.

Bibliotekene i Orkdalsregionen har ingen merknad til ny lovtekst.

Kapittel V. Lovens ikrafttreden. Endringer i andre lover.

§ 10. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Bibliotekene i Orkdalsregionen har ingen merknad til ny lovtekst.